

Inauguració Heloïse (de Elena del Rivero) a l'edifici CRAI Belles Arts, 12 de març de 2019

He preparat unes paraules, breus, molts breus, per celebrar la nova instal·lació d'Heloïse i donar-li un sentit en el present.

Helöise Perfundet Omnia Luce (Heloïse ho impregna tot de llum) és una d'aquelles herències sense testament a les que es refereix Françoise Collin en relació al feminisme per a les noves generacions. Ha estat una herència per a en Salvador García Fortes (actual vicerector de cultura), per a la Maite Vilalta (actual vicerectora d'igualtat i acció social) i per a mi mateixa (actual directora de Duoda, recerca de dones). Una herència que hem acollit amb il·lusió. El meu primer agraïment va per a vosaltres Salvador i Maite, per haver acceptat rebre aquesta herència amb tanta eficàcia.

L'herència sense testament és aquella que no determina res, no implica cap condició, tampoc fa pagar un preu per rebre-la sinó que arriba al present com una ofrena i traça una obertura. Està mediada pel desig, pel desig de les primeres en donar-nos un llegat i pel desig de les que venim després en rebre'l, fer-nos-en dipositàries i actualitzar-lo. L'herència sense testament, encara seguint a Collin, és la que estableix filiacions, paraula connectava amb els fils dels teixits. Diu: «nous homes, noves dones, “recent nascudes”, reben i trenquen a la vegada: la filiació és l'art de sostenir el fil i de trencar el fil».

En aquesta inauguració del nou emplaçament de l'obra d'Elena del Rivero les investigadores de Duoda sostenim el fil d'Heloïse, el fil de les que van treballar durant quatre anys perquè es convertís en una instal·lació a l'edifici històric de la Universitat de Barcelona, ara fa deu anys, a l'empar de Lourdes Cirlot al vicerectorat de cultura. L'Assumpta Bassas en va ser la curadora i va coordinar tot el procés de producció, amb l'Elena del Rivero, l'Anna Santmartí i la Marta Vergonyós com a realitzadores del vídeo i el tapisser. La Remei Arnaus i l'Elisa Varela, llavors directora i vicedirectora de Duoda respectivament, van gestionar i administrar la producció. La resta, sota la direcció de María-Milagros Rivera Garretas, investigàvem el sentit d'Heloïse, la dona històrica.

Crec que a Heloïse, la noble del segle XII enamorada del saber, de les llengües (coneixia el llatí, el grec i l'hebreu) i de la filosofia, li hagués agradat residir aquí, sota la llum, entre llibres, en la institució on segurament hagués seguit la seva formació si li haguessin permès.

Però, per què ella? us preguntareu. Per què Heloïse per celebrar la presència de les dones a la universitat i la feminització del saber i l'educació? Heloïse és el signe perquè encarna la relació amorosa entre homes i dones i expressa el desig lliure de les dones. Les dones hem portat l'amor a la universitat, a l'aula, al despatx i a les oficines, l'amor com a mediació política. L'amor posa en acte els cossos. La performance d'Elena del Rivero que es projecte en l'oval (la vulva de dona d'on naixem homes i dones) porta el cos nu que apel·la a la Immaculada, la dona sense màcula, és a dir, la dona lliure de la violència patriarcal, al centre de la pràctica acadèmica, intel·lectual, administrativa o investigadora.

Aquesta és l'herència sense testament d'Heloïse per a les estudiants: un cos verge de violència, fecund de noves idees per sostenir la convivència humana a la universitat.

Laura Mercader Amigó. Directora de DUODA Centre de Recerca de Dones. UB.